

החברותא

בס"ד ערש"ק פרי דברים (תו"ק ח' אב תשע"ב)

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 436

פנינים יקרים

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל (א, א) אומר רש"י לפי שהן דברי תוכחות - לפיכך סתם את הדברים והזכירם ברמז מפני כבודם של ישראל. מכאן כשמטיפים דברי מוסר לעדתו אל יפרטם בפני קהל ועדה אלא יאמר מה שאומר בלחישא וברמז וכל מי שיודע בעצמו שמכוונים אליו יכנסו הדברים באוזניו ויחזור בתשובה.

ור'י זהב (א, א) אמר ר' אבא מהו ודי זהב אמר לו הקב"ה משה, דיין שאתה מוכיח אל תוכיח יותר. רמז ודי זהב גם לזהב יש לומר די וכן יש גבול למעם הטוב בתוכחה. (פאורה של תורה)

אחרי הכותו את סיחון מלך האמורי וכו' (א, ד) אחרי הכותם לא נאמר אלא אחרי הכותו לפי שמשה בכבודו ובעצמו בעצם ידו הרג את שני המלכים כמבואר בגמרא (ברכות נד) משה רבינו היה גם ספרא וגם סייפא דבר שלא כל אדם זוכה לכך ולמה זכה משה לשני הכתרים? על ידי שמתחילתו מסר נפשו על הצלת אחד מישראל ע"י הריגה שנאמר (שמות ב) וירא איש מצרי מכה איש עברי... ויך את המצרי. (רבי שמואל טייב) **והנכם היום ככוכבי השמים לרוב (א, י) כשם שהכוכבים נראים כגוף אחד ולאמיתו של דבר כל כוכב הוא עולם בפני עצמו כך הם ישראל נראים כגוף אחד של רבי רבבות ובכ"ז כל יחיד ויחיד הוא עולם בפני עצמו.** (רש"י הירש)

ושפלתם צדק (א, טו) איתא בגמ' (סנהדרין ז) לעולם יראה דיין את עצמו כאלו חרב מונחת בירכותיו וגיהנם פתוחה לו מתחתיו, ואמר רבי ישראל מסלנט לאו דיקא דיין לרבים אלא אפילו שהוא דיין לעצמו צריך להיות זהיר ביותר שלא לשפוט עצמו שלא בצדק... **לא תכירו פנים במשפט (א, יז) לא תדין במשפט לפי מראה פניו של האדם כי לא תמיד הפנים הם ראי הנפש ואפשר למעוות בהם...**

שבת חזון מלשון לראות, הנביא רואה את הדבר אחרי שכבר בא אל המדות אבל החכם עיניו בראשו לראות הדבר כשהוא עדיין בראשו ושרשו למעלה מן המדות, והוא מחמת שהחכם בבחינת אין כדרשת חז"ל והחכמה מאין תמצא, ומה רואה החכם כשרואה אין? רואה שאינו רואה. (עידן קדישין - מהר"י מרוזין זיע"א) **ידע שור קונהו וגו' (הפסרת חזון) על דרך שאמרו ז"ל במדרש (מדרש זוסא איכה א) שהשור געה וצעק בשעה שנוולד משיח אבל ישראל לא ידע זאת ועמי לא התבונן,** מפני שאין מבינים גודל הטובות הגנוזות בכל כאב וכו' שהכל טובות. ועל דרך שכתוב הן עם לבדר ישכון בענין מם סתומה כאוצר שיש בו גנוזים טובים חותמים ונועלים אותו במנועולים טובים שלא ילכו אחרים ממנו...

אם יהיו חמאיכם כשנים כשלג ילבינו (הפסרת חזון) היינו שהחמאים חוזרים על עצמם פעם אחר פעם כמו השנים הללו ששנה אחת חוזרת על חברתה וממילא קשה מאד לחזור בתשובה ככה"ג דכבר מורגלים בחטא כמאמר הגמרא כיון שעבר אדם עבירה ושנה בה נעשית לו כהיתר, ואז אין לו תקנה אלא ע"י יסורים. וזהו מאמר הכתוב כשלג ילבינו רמז על ידי הצרעת שהיא כשלג ע"י ילבינו העוונות הללו אחרת מי יודע אם יחזרו בתשובה כי נעשית לו בהיתר.

כל רודפיה השיגוה בין המצרים (איכה א, ג) כל הרודף להשיג אותו יתברך ולהתקרב לעבודתו. הזמן בין המצרים מסוגל לזה, על דרך משל למי שרוצה להפגש עם המלך, בהיותו בביתו ואימתו מוטלת על הכל, מי יעז לגשת לראות פני מלך חיים וכ"ש מי שמוכה שחין איך יבא פנימה? אבל בהיותו בדרך או כל אחד יכול להתקרב אליו ולבקש מלפניו את משאלות לבו, וזהו קרוב ה' לכל קוראיו אפילו הפחות שבפחותים.

(המגיד מקוניץ זיע"א)

האשק שיחת הרא"ש ז"ע"א כ"ח ניסן תשל"ז ה'בא לזכרו ע"ה א.א.

- 1 -

צירפו וזיככו אותו עד שהגיע לבחינת "צדיק". כמו כור שמצדף זהב והזהב נהיה ממוזק, כך יוסף הצדיק הזדכך ביסוריו עד שהגיע למדרגה הזו שהוא זכה לראות את דמות דיוקנו של אביו - זה הקב"ה שהוא חי איתו באותו רגע, וכך היה לו כח לברוח. כי מכל היסורים שהיו לו הוא השיג את יסורי אהבה, ומהצער שהיה לו השיג את הצער של שכינתא בגלותא, לכן הוא נהיה מלך.

וכמו יוסף הצדיק כך כל אחד יכול לזכות למדרגה זו, ולהתאחד בבחינת "דומיה" כמו המתים. רק שלהם אין בחירה - "למתים חפשי", ולנו יש בחירה. כל אחד כשהטבעים שלו בוערים כמו אש זוהי הבחירה, ובלי זה אין אנחנו יכולים לעבוד את הקב"ה. כי רק ע"י האש שלנו אנו רואים שאין אנו יכולים לעצור את עצמינו, ואם כן איך יתכן שלא דיברתי לשה"ר ברגע הזה, ואיך זה שלא הרגתי - לא עם הפה ולא עם הידים ולא עם העינים - ממילא אני מוכרח להאמין שהאש שבוערת בי היא מהקדושה, האש של הקדושה. וכשאנו נתאחד ביחד נזכה לכזה יחוד של דומיה ע"י בחירה, ואז נזכה להשיג את בחינת משיח צדקנו.

- 2 -

זוהי הדרך להשיג את בחינת משיח. כי כל אחד צריך להשיג את שלושת הבחינות של ג' סעודות השבת - סעודת הלילה היא "חקל תפוחין קדישין", בצפרא דשבתא - "עתיקא קדישא", וברעוא דרעוין לעת ערב הוא

אדם שזוכה להגיע למדרגה זו היסורים שלו הם יסורי אהבה. כי כשהאדם כועס על חברו, או שיש לו תאוות, אם זה תאוה לגנוב, או תאוה לכבוד, או כל תאוה שבוערת בו, והוא מתאפק, אלו הם יסורי אהבה. ואלו הם היסורים של הצדיק אמת שהוא עובר את היסורים הכי גדולים ושותק, לא בגלל שכך הטבע שלו לשתוק, לזה אין כל חשיבות, גם הבהמה שותקת, והסוס גם הוא שותק כשמצליפים בו כי אין לו חכמה ואין לו בחירה. אבל אדם חי בבחירה, וכשהוא בוחר לשתוק מחמת שבכל דבר רואה סיבה מעילת העילות וסיבת הסיבות, זוהי בחינת צדיק. האדם הזה שזוכה לחיות עם הסיבות, הוא כמו יוסף הצדיק שמכח זה זכה לתואר "צדיק".

בשעה שהיה ליוסף הצדיק את הנסיון עם אשת פוטיפרע הוא ראה שלא שייד להתאפק, וכשנראית לו דמות דיוקנו של אביו לעצור אותו הוא הבין שזה לא דיוקנו של אביו כי אם סיבה מאת אביו שבשמים ששלח לו את המניעה הזו, ומזה הוא הגיע לדביקות האמיתית. את האש שבוערה בו הוא הפך לאש אמיתית של אהבת הבורא, ומזה שהיפך את האש לאהבת הבורא הוא השיג דביקות בבורא, ואז הוא נקרא "צדיק". אולם הרבה הרבה יסורים וכאבים הוא עבר עד שהגיע לכך, בבור שהאחים השליכו אותו, ואצל הישמעלים, ובמצרים, וכל אלו

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

436
ג

המשך מעני קודם

היסורים הללו יביאו אותנו ליסורי אהבה ולדביקות בבורא, אז נזכה כולנו יחד, ונזכה להשיג את האור של משיח.

עוד עתיד לבוא חושך גדול לעולם לפני שיזרח אורו של משיח, היות שלא יתכן שיאיר אורו של משיח אם לא יהיה קודם רגע של חושך מצרים. כמו שבמצרים לא יכלו היהודים להשיג את האור הגדול אם לא החשכות של מצרים שקדמה לו, כך אנו לא נוכל לזכות ולהשיג את האור של שבעת ימי בראשית, את האור של הבית השלישי, שהוא האור של התפילות שלנו - "ונשלמה פרים שפתינו" - שעליהם אנו מבקשים "ותערב לפניך עתירתנו כעולה וכקרבן". ובכדי שמהתפילות שלו יהיה האור של הבית השלישי הם צריכים להיות "כליל תקטיר" כעולה ולעלות לשמים נקיות ממחשבות זרות, ובדרך הטבע זה לא יכול להיות כי הרי "רבות מחשבות בלב איש". אבל בהיות שנהיה מאוחדים יהיה אצלנו יחוד קודשא בריך הוא, ואז נגיע ליחוד של הרבש"ע, ומכל כאב שיש לכל אחד מאיתנו - ולכל אחד יש כל מיני כאבים - הוא יגיע לשלימות שלו שאנו כולנו יחד בבחינת "לך דומיה תהלה", ועי"ז אנו יכולים להשיג את הבית השלישי, בגלל שאנו ביחד וכל אחד סובל את היסורים של החבר.

בחינת "זעיר אנפין". וענינם הוא: ראשית היא העבודה שאדם צריך לעבוד, כמו "חקל תפוחין" שנוצר ע"י עבודה, לעבודה זוכה ע"י שחי בסיבות ורואה את כח הפועל בנפעל, שזה בחינת "עתיקא קדישא" - אנפי רברבי, דהיינו שהאלוקות מאירה בגילוי, כמו הבוקר שהוא הזמן של "עתיקא קדישא" כשהשמש זורחת ומאירה. ומהאור הגדול הזה הוא זוכה שע"י העבודה - "חקל תפוחין" תהיה אצלו "חקל תפוחין קדישין", כי הוא זכה לדביקות של "עתיקא קדישא". ולכל זה הוא זוכה בגלל שהגיע לבחינת "זעיר אנפין" - שפלות. וכאשר הוא זוכה לבחינת "זעיר אנפין" הוא זוכה ל"רעוא דרעוין" - רצון דרצון של בורא העולמים, שבו נסתלק משה רבינו.

וכשאנו כולנו נזכה שהעבודה תהיה "חקל תפוחין קדישין", והעבודה שלנו תהיה "קדישין", נזכה לאור הגדול של "עתיקא קדישא" - אנפי רברבין, ומהיכן נזכה לכל זה, ע"י אנפי זוטרת - כשנגיע כולנו לשפלות, כשנאהב כולנו יחד ולא נדבר לשון הרע אחד על השני, ולא נשנא שנאת חנם, ולא תהיה קנאה בליבנו. למרות שלפי הטבע אין מציאות להגיע לכל זה, אם אנו כולנו נעבוד נקבל שיהיה "איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק". אם בכאבים הגדולים ביותר, שאני רוצה לדבר לשון הרע על החבר שלי, ואני רוצה לכעוס עליו על כך שהביא אותי לכל מיני עוגמת נפש, אם

הפסוק פנינים יקרים

ואתחנן אל ה' (ג, כג) אחו"ל כי משה התפלל תקט"ו תפלות כמנין ואתחנן. מאה"כ בתהלים פנה אל תפלת הערער ולא בזה את תפלתם. תכתב זאת לדור אחרון ועם נברא יהלל י-ה. יש שצועקים הרבה ואינם נענים עד שלבם מתפוצץ בהם. האמת שאין ח"ו מקום להתייאש, כי שום תנועה שאיש יהודי עושה לפניו יתברך אינו הולך לאיבוד וכ"ש תפלה, וזהו פנה אל תפלת הערער הוא אילן סרק אשר במדבר שאין בו שום לחלוחית. היינו שאפילו מי שהוא בבחינה זו שאין בו לחלוחית מ"מ לא בזה את תפלתו, תכתב זאת לדור אחרון בעקבתא דמשיחא שהחסתר והחשכות גדולה מאוד שהרבה צועקים ואינם נענים. אל יתיאש וידע כי הקב"ה מקבל באמת כל תפלה. וע"י חזק זה עם נברא יהלל י-ה שאפילו משה התפלל תקט"ו תפלות ולא נענה, ובכ"ז תפלתו עשתה רושם ומהתפלות שלו נהיה תורה (ע"ש עור).

(בית אברהם מסלונים)

ואתחנן אל ה' בעת ההיא לאמר ה' אלקים וגו' (ג, כג) היינו שיפתח פיו ולבו לאמר ה' אלקים. כמו שאמר הרה"ק הר"ן מלכוביץ ז"ל על מאחו"ל חסידים הראשונים היו שוהין שעה אחת ומתפללים שיכוונו לבם לאביהם שבשמים. הפירוש הוא מה היו עושין שעה זו שהיו שוהין? היו מתפללים שיזכו לכון את לבם לאביהם שבשמים בעת תפילתן...

ואתחנן אל ה' בעת ההיא לאמר (ג, כג) פרש"י אע"פ שיש להם לצדיקים לתלות במעשיהם הטובים אין מבקשים אלא מתנת חנם. הנה כתיב (איוב מא) מי הקדימני ואשלם, כי באמת אין שום דבר כי אם ממנו יתברך דאין אדם עושה מזוהא אלא א"כ הקב"ה נותן לו בית וכו' וצריך האדם להאמין באמונה שלמה שהכל בכח השי"ת כי כל פועל ה' למענהו - וזהו מה שפרש"י אינם מבקשים אלא מתנת חנם כי יודעים ומאמינים שלא כח ידם עשתה זאת כי אם בכח השי"ת.

וצו את יהושע וחזקוהו ואמצוהו (ג, כח) כי הוא נמשל לסיהרא כי פני יהושע כפני לבנה (ב"ב ע"ה) והלבנה לפעמים היא במלואה ולפעמים היא בחסרונה ואח"כ חוזרת ועולה, ומן הירידה תצמח ותגדל העליה אח"כ ונצמח מזה תענוג גדול ושעשועים רבים, וכן ע"י יהושע יעביר את העם לארץ ישראל אז יהיה קיום לעבודת השי"ת על כנסת ישראל כי אף שלפעמים יחסרו אבל אח"כ ע"י עבודתם מעט מעט יעלו לדרום המעלות... ועי"ז יקבלו הצדיקים שפע רצון וברכה.

(אוהב ישראל)

שהשמחה במעונם

הר"ר אברהם משה קיפר ומשפ' להולדת הנין

הר"ר זאב קיפר ומשפ' להולדת הנכד

הר"ר שמואל גרינבוים להולדת הנכדה

הר"ר יוסף חזן ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות

הר"ר רחמים זבולון ומשפ' לאירוסי הנכד

הר"ר אהרן תופיק ומשפ' לאירוסי הבן

הר"ר יוסף עוזרי ומשפ' לנישואי הבן

הבה"ח נפתלי עוזרי לנישואיו

י"ל ע"י
מערכת החברותא
רח' עדי 3
02 - 5829688 ☎
פקס: 02 - 5325477
ת.ד. 5080
ירושלים 91050

לעילוי נשמת

הר"ר אברהם חיים כמו"ר ר' אשר פריינד ז"ל נלב"ע ט"ז מנחם אב ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע